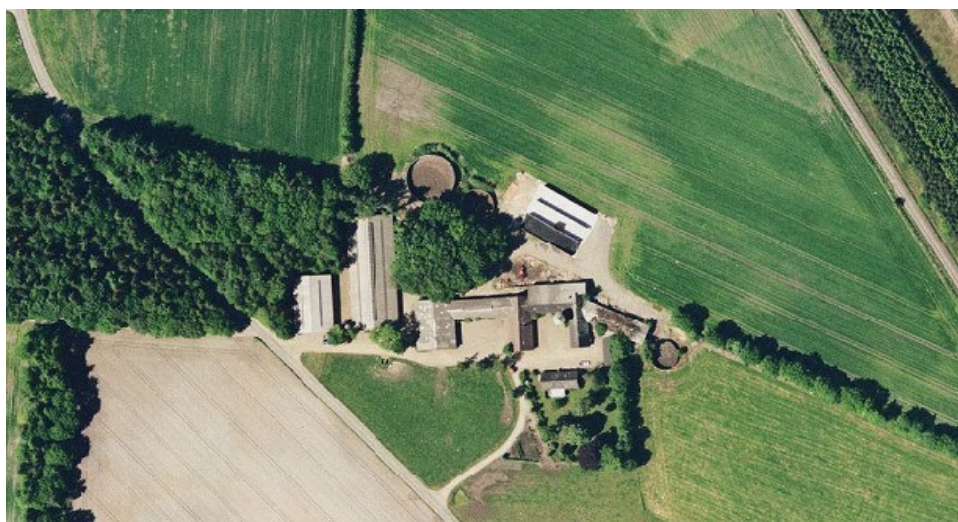

§ 12 MILJØGODKENDELSE
af kvæg- og svinebedrift

Knudmosevej 43
7400 Herning

Herning
Kommune

Registreringsblad

Titel: § 12 miljøgodkendelse af kvæg- og svinebedrift Knudmosevej 43, 7400 Herning

Dato for ikrafttrædelse: 24. september 2008

Bedriftens navn: Granly

CVR-nr: 21744905

CHR-nr: 56953

Ejendomsnummer: 6570087904

Matr. nr. 22g, 25i, 22n Lind By, Rind,
1n, 1m, 1a, 3p, 1o Nr. Kollund By, Rind

Adresse: Knudmosevej 43, 7400 Herning

Bedrifts ejer og Ansøger: Svend og Jørgen Krøjtgaard I/S

Konsulent: Karen V. Thomasen, Heden & Fjorden Landbrugscentret, Borregaardsvej 9,
7500, Holstebro, tlf. 96296900, e-mail: kvt@hflc.dk

Tilsynsmyndighed: Herning Kommune

Rådgiver: Orbicon, Lotte Weesgaard, KS Christian Green

Kontrolleret af: J. Kith Skovgaard

Ikke-teknisk resumé

Svend og Jørgen Krøjtgaard I/S har søgt Herning Kommune om tilladelse til at udvide eksisterende malkekvægbesætningen med 67,41 DE samt en mindre udvidelse af eksisterende slagtesvinebesætning med 2,8 DE på Knudmosevej 43, 7400 Herning. I alt er det en udvidelse fra 247,76 DE til 317,97 DE.

Ansøgning vedrører en opførelse af en ny stald som tilbygning til eksisterende kostald til malkekøer med opdræt. Derudover skal der opføres en ny gyllebeholder og en plansilo ved ejendommen.

Ejendommen er beliggende i det åbne land i et landbrugsområde ca. 500 m nordvest for landsbyen Nørre Kollund og ca. 1 km øst for Lind, som er den nærmeste byzone i området.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune en § 12 godkendelse til ejendommen på en række anførte vilkår.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forord	4
Klagevejledning og offentliggørelse	5
Generelle vilkår	6
Drift og indretning	6
Årsproduktion	6
Vilkår for anlæg	6
Staldinventar- og drift	6
Ammoniakreducerende miljøteknologi	7
Lugt	7
Gødnings- og ensilageopbevaring	7
Gyllehåndtering	8
Transport	9
Spildevand m.v.	9
Uheld og driftsforstyrrelser	9
Støj	9
Skadedyr	10
Støv	10
Lys	10
Oplag af olie og kemikalier	10
Affald	10
Vilkår for udspretningsarealer	11
Udbringning	11
Vilkår for miljøredegørelser	12
Herning Kommunes samlede vurdering	13
Miljøteknisk beskrivelse	21
Bilag 1 Oversigtsplan over ejendom	27
Bilag 2 Udspretningsarealer	28
Bilag 3 § 3 arealer ved ejendommen	29
Bilag 4 Indsatsplanområde	30
Bilag 5 Bemærkninger til udvidelsen fra Det Økologiske Råd	31

Forord

Svend og Jørgen Krøjgård I/S har ansøgt om en § 12 godkendelse jf. husdyrloven¹ af bedriften Granly på adressen, Knudmosevej 43, 7400 Herning.

Der ansøges om en driftmæssig udvidelse af eksisterende besætning fra nuværende 170,56 DE til 237,97 DE i kvæg og fra 77,2 DE til 80,0 DE i svin i alt en udvidelse fra 247,76 DE til 317,97 DE. Denne udvidelse medfører etablering af en ny kostald på ca. 940 m², etablering af en ny gylletank på ca. 2000 m³ og etablering af plansilo på ca. 625 m². Derudover indrettes stald til tyrekalve i eksisterende bygninger.

Miljøgodkendelsen udarbejdes af Herning Kommune med bistand fra Orbicon.

Læsevejledning

Godkendelsen er opbygget, så vilkår står først sammen med konklusionerne fra den samlede vurdering. Derefter følger Herning Kommunes samlede vurdering samt en miljøteknisk beskrivelse af bedriften.

Sagens bilag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Ansøgning af 20-08-2007 version 6 skema 2985
- Supplerende oplysninger fra jan/feb 2008

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i Husdyrloven med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse af husdyrbrug² samt Skov- og Naturstyrelsens vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Da der er tale om anlæg til husdyrproduktion for mere end 250 DE, skal ansøgning i henhold til Husdyrbrugloven § 55 offentliggøres således, at offentligheden får lejlighed til at se materialet og udtale sig herom. Ansøgningsmateriale er offentliggjort den 6. februar 2008 i Herning Dagblad, og udkast har været været fremlagt til orientering fra den 16. juni 2008 til den 28. juli 2008. I denne periode indkom bemærkninger fra Det Økologiske Råd – se bilag 5 i denne godkendelse.

Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT-notat inden for kvægdrift, så er det Herning Kommunes opfattelse, at mange af elementerne i BAT-notat (BREF-dokument) for svine- og fjerkræbrug er universelle indenfor landbrugsområdet og derfor kan overføres til kvægdrift.

Meddelelse om godkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune hermed godkendelse til ovennævnte bedrift på nedenstående vilkår. Det er endvidere Herning Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må **ikke** ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af tilsynsmyndigheden.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Med denne godkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de nye vilkår, der er nævnt i godkendelsen frem til den (17. september 2016). Herning Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud jf. Husdyrlovens § 40 stk. 2, bl.a. hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Det samme er tilfældet, hvis der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik således, at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller hvis der af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2016.

Det skal bemærkes at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Derved bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20/12/2006

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 648 af 18/06/2007

Klagevejledning og offentliggørelse

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til Husdyrloven, kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs senest den 22. oktober 2008 påklages til Miljøklagenævnet.

Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen. Godkendelsen er offentliggjort ved annonce i Herning Folkeblad den 24. september 2008.

Eventuel klage stiles til Miljøklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K, men indsendes skriftligt til Herning Kommune, Torvet, 7400 Herning eller pr. mail til landbrugsgruppen@herning.dk, som videresender klagen med sagens akter.

En evt. klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor godkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet iht. i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Med venlig hilsen

J. Kith Skovgaard
Miljøsagsbehandler

Kopi sendt til:

- Svend krøjtgaard, Tværtøften 14, 7400 Herning Kommune
- Jørgen Krøjtgaard, Knudmosevej 43, 7400 Herning
- Ejere af forpagtede arealer: Thorvald Jensen, Kollundvej 71, Herning
Karl Krøjtgaard, Lundvej 28, Herning
Karsten Thygesen, Gunderupvej 17, Herning
Erik Baden, Knudmosevej 36, Herning
Niels H. Thormann, Fejerskovvej 10, Herning
Birt Kallesen, Killeisvej 10, Herning
Karl Pedersen, Knudmosevej 25, Herning.
Gerda Jensen, Kollundvej 71, 7400 Herning

Følgende er orienteret om meddelelsen pr. e-mail

- Vandværker: Herning/Lind, ohj@egjylland.dk
Herning-lkast, ohj@egjylland.dk.
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. E-post: post@rin.mim.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-post: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-post: jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. Lokalafd. E-post: leif.poulsen@tele2adsl.dk
- Feldborg Statsskovdistrikt, Bjørnkærvej 18, 7540 Haderup. E-post: feldborg@sns.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Herning, Bent Rasmussen, Vardevej 23, 6933 Kibæk. E-post: herning@dn.dk
- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-post: herningmuseum@herningmuseum.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV. Ved Karsten Johansen E-post: lundthing@mail.dk
- Dansk Omitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Dansk Omitologisk Forening, Lokalafdeling Herning. E-post: herning@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-post: info@ecocouncil.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sølvgade 83, 1307 København K. E-post: dboft@mail.tele.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, Att.: Bent Odgaard, Geologisk Institut, C F Møllers Allé, bygning 1120, 8000 Århus C. E-post: bent.odgaard@geo.au.dk
- Heden og Fjorden, Landbrugscentret, v. miljøkonsulent Pernille Mia Madsen, E-post: pmm@hffc.dk

Generelle vilkår

Drift og indretning

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Knudmosevej 43, 7400 Herning samt de udsprængningsarealer, der er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 56953 og CVR nr. 21744905.
2. Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år efter godkendelsens meddelelse.
3. Bedriften skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
4. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med relevante vilkår.
5. Ved bedriftens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
  - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
  - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativene.
  - Gyllebeholdere der ikke længere anvendes, skal rengøres og gøres uanvendelig.

Årsproduktion

6. Bedriften tillades drevet med en årsproduktion af kvæg på maksimalt 142 malkekøer, 30 småkalve (0-6 mdr.), 45 kvier/stude (6-15 mdr.), 25 kvier/stude (15-20 mdr.), 40 kvier/stude (16-28 mdr.), samt 71 tyrekalve (0-6 mdr.) og 71 ungtyre (6 mdr. – slagting 440 kg), alle tung race. Kvægproduktionen svarer til 237,97 DE.
Derudover tillades en årsproduktion på 2800 slagtesvin (30-102 kg) på 725 stipladser svarende til 80,0 DE.
Ejendommens totale produktion svarer til i alt 317,97 DE.
7. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden således:
  - Når besætningen er nået op på 317,97 dyreenheder,
  - besætningens/produktionens størrelse 17. 09. 2013.
8. Almindelige sæsonudsving samt tilpasninger pga. sanering og lign. accepteres, det samme gør dyreholdets størrelse som følge af tilpasninger pga. ændrede vægtintervaller så længe det maksimale antal DE ikke overskrides.
9. I forbindelse med afholdelse af tilsyn skal opgørelser fra CHR, ydelseskontrollen eller lign. for hele den animalske produktion på Knudmosevej 43, dækkende de sidste 3 års produktion, være til rådighed for tilsynsmyndigheden.

Vilkår for anlæg

Staldinventar- og drift

Miljøteknisk vurdering

- Drift og indretning

Det vurderes at ejendommen Knudmosevej 43, 7400 Herning ligger udenfor de områder, der har særlig interesse, hvad landskabelige værdier angår. Nybygningerne falder visuelt sammen med de øvrige driftsbygninger og det vurderes derfor ikke at forringe de landskabelige, naturmæssige eller kulturhistoriske værdier, der ligger til grund for områdets status.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til den ansøgte produktion.

Det er Herning kommunes vurdering, at de stillede vilkår ved bedriftens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

- Årsproduktion

De angivne DE er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse³.

Jævnfør vilkår 2 bortfalder den del af godkendelsen, som ikke er udnyttet inden for 5 år. Derfor er der indsat et vilkår om egenkontrol, der skal sikre, at husdyrholdet er indsat inden udløbet af den fastsatte periode. Det er således ikke tilstrækkeligt, at en opbygning er påbegyndt.

Det vurderes, at der med rimelighed kan reguleres i kvægbesætningen, dog forudsat, at det samlede antal DE ikke overskrides, idet en normal malkekvægbesætning kræver en vis fleksibilitet med hensyn til opdræt.

Miljøteknisk vurdering

- Staldinventar- og drift

10. Kalvebokse/hytter skal placeres på et tæt underlag med afløb, som opfylder samme krav, som gælder for møddingpladser.
11. Krybberester og foderaffald skal opbevares på en møddingplads.
12. Mælkekøleanlægget skal kontrolleres og vedligeholdes således, at det altid kører energimæssigt optimalt.
13. Ved blanding af sprøjtemidler kan vand tilledes sprøjtebeholderen direkte fra vandforsyningen via en kontraventil, hvis der benyttes en sprøjtecomputer eller et vandur, der automatisk styrer vandmængden ved fyldning af sprøjten. Påfyldning kan også ske fra en separat vandtank hvor der er mindst 20 cm luft mellem vandtilløb og overløb på beholderen.
14. Bedriften skal, i forbindelse med de regelmæssige tilsyn, redegøre for hvad der er indført af renere teknologi siden sidst samt i hvilket omfang der er sket substitution af råvarer og hjælpestoffer til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.

Ammoniakreducerende miljøteknologi

15. Der skal etableres skrabe anlæg på spaltegulvet i den nye kostald og i eksisterende kostald hus 11.
16. Skrabe anlægget til fjernelse af husdyrgødning skal skrabe staldgulvet mindst hver 2. time.
17. Anlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning herom.
18. I dybstrøelsesstalde skal der strøes halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer at dybstrøelsesmatten altid er tør i overfladen.
19. Kvier/stude (6 mdr.-kælving) skal være udegående i minimum 6 mdr. om året.

Lugt

20. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
21. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for nedbringning af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Gødnings- og ensilageopbevaring

22. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder på ejendomsniveau.

Såvel den nye stald, gyllebeholder og plansilo overholder gældende afstandskrav. For at hindre, at der sker udvaskning af næringsstoffer fra kalvebokse/hytter samt fra krybbeaffald og foderrester er det et krav, at det placeres/opbevares på en støbt plads med afløb til gyllebeholder.

Mælkekøleanlæg er interessant i energispareøjemed, da køleanlæg i gennemsnit bruger 15% af det totale energiforbrug hos en mælkeproducent, og mulige driftsbesparelserne er ofte betydelige. Det anbefales at anlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma således at mælkekøling og drift af røreværket foregår på den mest energirigtige måde.

Ved påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler skal der drages omsorg for, at der ikke er mulighed for "tilbagesug". Der må derfor aldrig tages vand direkte fra en brønd / boring, et vandløb eller en sø. Det kan tillades, at der tages vand fra hydrofor (markvanding), hvis påfyldningslangen er forsynet med kontraventil.

- Ammoniakreducerende miljøteknologi

Kravet om 15 % reduktion af NH₃ tab fra stald og lager er opfyldt ved etablering af skrabe anlæg i det ansøgte byggeri og i den eksisterende kostald. Ejer oplyser, at der skræbes hver 2. time, hvilket, kan give en ammoniakreduktion på 20 %.

Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1000 meter fra det nærmeste § 7 naturområde. Den højeste deposition i naturområdet er derfor ikke beregnet. Nærmeste § 3 naturområde er mose 650 m øst nordøst for anlægget, som er C-målsat.

Herning Kommune har vurderet, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig merbelastning af beskyttede naturtyper i nærområdet og habitatområder.

- Lugt

Det vurderes, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse, ligger udenfor den beregnede geneafstand. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtmissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

- Gødnings- og ensilageopbevaring

Håndtering af husdyrgødning foregår som fortrinsvis som gylle og en mindre del som dybstrøelse.

23. Beholdere til husdyrgødning skal mindst en gang om året tømmes helt, og der skal ske indvendig og udvendig inspektion (om muligt) med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.
24. Andelen af dybstrøelse, som udspreddes på marken direkte fra stalden, skal min. være 33 %.
25. Dybstrøelse må placeres i markstakke når det har ligget på stald eller lignende i minimum 3-4 måneder samt at tørstofprocenten skal være minimum 30 %.
26. Markstakke må ikke placeres på lavbundsarealer
27. Markstakke må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før kompost igen må placeres på samme sted.
28. Markstakke med kompostlignende dybstrøelse må ikke være placeret nærmere end 300 meter fra nabobeboelse/sårbar natur (§ 3 områder m.v.).
29. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før ensilage igen må placeres på samme sted.
30. I tilfælde af etablering af ensilage- eller kompoststak, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, skal tidspunkt og placeringen noteres på et kortbilag. Kortbilaget skal opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.

Gyllehåndtering

31. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
32. Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletankene ikke pumpes gylle udenfor tankene.
33. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af husdyrgødning undgås.

Det er vurderet, at der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet for gylle, såfremt der på selve ejendommen er minimum 9 måneders opbevaringskapacitet. Opbevaringskapaciteten efter udvidelsen rækker til mindst 12 måneder, så husdyrgødningsbekendtgørelsens krav er derfor opfyldt på ejendommen.

Dybstrøelse placeres i markstakke som kompost. Dybstrøelse fra småkalve placeres på møddingsplads.

Det vurderes at de stillede vilkår lever op til BAT. Når der ved den indvendige og udvendige inspektion står "om muligt", er det ikke intentionen at hele beholderen skal frilægges for inspektion, men blot at den engang om året efterses for evt. revner mm.

- Gyllehåndtering

For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der krav om, at al håndtering foregår under opsyn samt at håndteringen foregår på en sådan måde, at evt. gener begrænses f.eks. at der først sker omrøring af gyllebeholderen, kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspredning.

Det vurderes at gyllevogne med egen sugepumpe og tilbæløb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning.

Transport

34. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.
35. Transport til udsprædningsarealerne må ikke ske igennem byområder tidsrummet mellem kl. 18.00 og 8.00.

Spildevand m.v.

36. Spildevand fra rengøring af stalde, o.l. skal ledes til samle-tank eller gyllesystem.
37. Rengøring af sprøjteudstyr samt påfyldning af sprøjtemiddel til marksprøjte skal foregå på en fast plads med tæt bund og afløb til opsamlingsbeholder/gyllebeholder. Indvendig skylning af marksprøjten kan dog foregå ved at skyllevandet spredes på den mark, der lige er sprøjtet.
38. Al vask af maskiner og redskaber, skal foregå på en støbt, fast plads hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlingsbeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning.

Uheld og driftsforstyrrelser

39. Bedriften skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.
40. Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsforskrift, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal indsendes senest den 1. januar 2009 til tilsynsmyndigheden.
41. Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.
42. Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Støj

43. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til flere støjgener for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne.

- Transport

Bedriften ligger hensigtsmæssighed ift. til- og frakørselsforhold. Udkørsel af gylle til arealerne, beliggende således, at kørsel dertil kun kan foregå gennem byområder, må kun foregå i dagstimerne, for at mindske generne i tættere bebyggede områder.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

- Spildevand

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner og ikke mindst sprøjteudstyr.

Der er derfor stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Herved vil vaskevandet blive ført til gyllebeholderen og udspreddt med gyllen, hvilket vil være en miljømæssigt bedre løsning. Der er ligeledes stillet vilkår om, at vaskepladsen skal anvendes ved påfyldning af sprøjtemidler.

- Uheld og driftsforstyrrelser

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det skal derfor sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Ligesom overpumpningen skal ske under opsyn. Dette gør sig ligeledes gældende ved tankning af diesel og ved pumpning af mælk.

Udover at være BAT, så er det Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l.

Beredskabsplanen skal være kendt af gårdens ansatte mm. og andre, der har deres daglige gang på bedriften. For at alle skal kunne få adgang til planen, skal den være let tilgængelig og synlig.

- Støj

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger idet de nærmeste naboer ligger så langt fra bedriften, at det ikke vurderes at kunne opstå gener.

Skadedyr

44. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.
45. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.)

Støv

46. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.
47. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med cyklo-ner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

Lys

48. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende.
49. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

Oplag af olie og kemikalier

50. Olier og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydelig mærket med angivelse af indhold. Oplag af må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak.
51. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes eventuelt med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.
52. Tankning skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overflade- eller grundvand.

Affald

53. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.
54. Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overflade- eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
55. Animalsk affald, herunder døde dyr, skal opbevares i container, under kadaverkappe e.l. og placeres på et egnet sted, således at der indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold eller adgang for omstrejfende dyr.

- Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

- Støv

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

- Lys

På bedriften er der begrænset natbelysning, hvorfor det ikke forventes at give væsentlige problemer. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

- Oplag af olie og kemikalier

For at undgå forurening pga. af spild eller uheld skal overjordisk oplag af olier og kemikalier, opbevares på tæt bund og uden mulighed for afløb.

Da der endvidere er stor risiko for spild på jorden, hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof mm, er der stillet krav om, at stederne skal være udformet således, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Affald

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler samt at bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med Herning kommunes affaldsregulativ.

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen.

Vilkår for udspretningsarealer

Udbringning

56. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener begrænses. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.
57. Der skal anvendes et sædskifte med 80 % miljøgræs (G8) eller et sædskifte med et bedre nitratudvaskningsindeks på arealerne beliggende i nitratfølsomt indvindingsopland for Herning/Lind vandværk mark nr.: 27-0, 28-0, 30-0, 44-0, 45-0, 46-0, 47-0, 48-0, OBJ-64, OBJ-65 og OBJ-66.
58. Der skal anvendes et sædskifte med 80 % miljøgræs (G8) eller et sædskifte med et bedre udvaskningsindeks på arealerne beliggende i indsatsplanområde matr. nr. 20-0, 22-0, 23-0 og 24-0.
59. Der skal anvendes et sædskifte med 60 % miljøgræs (G6) eller et sædskifte med et bedre nitratudvaskningsindeks på arealerne beliggende i nitratfølsomt indvindingsopland til Herning-lkast vandværker mark nr.: OBJ-60, OBJ-61, OBJ-62 og OBJ-63.
60. Der skal på de øvrige ejede og forpagtede udspretningsarealer anvendes et sædskifte svarende til standardsædskifte K2 (>25 % græs) eller et sædskifte med bedre udvaskningsindeks.
61. Hvert dyrkningsår skal der etableres mindst den angivne procent miljøgræs udover de lovpligtige efterafgrøder på arealerne med krav til G8 eller G6 sædskifte. Det er ansøgers ansvar at etablering af miljøgræs er vellykket.
62. Tilsynsmyndigheden skal hvert år kunne konstatere, at efterafgrøderne er etableret korrekt på alle arealerne nævnt i vilkår 57 -59 fra høst og frem til 1. februar det følgende år.
63. Miljøgræs må ikke etableres som udlæg af græs om foråret i vintersæd og udlæg efter høst af hovedafgrøden.
64. Der må ikke anvendes gødning eller græssende dyr på arealerne med miljøgræs fra høst og frem til 1. februar.
65. Sædskiftet på arealerne nævnt i vilkår 57-59 ikke må indeholde bælgplanter.
66. Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) m.v. opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.
67. Udbringning af gødning mm. må ikke foretages på jord som er vandmættet, oversvømmet, frossen, dækket af sne samt på stejle skrånende arealer med risiko for afstrømning.
68. Der skal fraføres kvæggylle svarende til minimum 184,05 DE til biogasanlæg.
69. Der må maksimalt modtages afgasset biomasse svarende til 207 DE med højest 20.664 kg N og 4.920 kg P.
70. Der skal foreligge dokumentation for fraførsel til biogasanlæg samt for den modtagne mængde N og P i den tilførte

Miljøteknisk vurdering

- Udbringning

Der er mere end 8 km fra udbringningsarealerne til nærmeste EU-habitatområde nr. 64 "Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage". Herning Kommune vurderer derfor, at den øgede ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning ikke vil medføre en væsentlig merbelastning af naturtyper, der er udpegningsgrundlag for habitat-området. Godkendelsen omfatter ikke udbringning af husdyrgødning på arealer, der er registrerede som beskyttede naturtyper. Det vurderes at harmonikravet er overholdt.

Der afsættes gylle til biogasanlæg og der modtages returneret afgasset biomasse. De oplyste mængder af fraførte antal DE og modtagne mængder af kvælstof (N) og fosfor (P) ligger til grund for beregningerne af kvælstofudvaskningen og fosforbalancen på arealerne, og der er derfor sat vilkår om dokumentation af dette.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om P-klasser for det ansøgte udbringningsareal viser beregningerne at beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt.

De sædskifter som ansøger oplyser, ligger til grund for beregningen af nitratudvaskningen og fosforbalancen fra husdyrbrug og dermed også til grund for overholdelsen af det fastlagte beskyttelsesniveau. Derfor skal det dokumenteres, at der anvendes et G8 og G6 sædskifte på de arealer, hvor dette er en forudsætning for, at udvaskningen af nitrat til grundvandet kan overholde de krav, kommunen har vurderet kan accepteres i indvindingsområderne. Der er for miljøgræs ingen krav til græsart.

Det vurderes, ud fra de indsendte beregninger, at beskyttelsesniveauet for nitrat i forhold til grundvandet er overholdt samt, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig øget miljøpåvirkning af det nitratfølsomme område. Kort over drikkevandsområder og nitratfølsomme områder er vedlagt.

For arealer i område med almindelige drikkevandsinteresser, vurderes de generelle udspretningsregler at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder.

I forhold til udspretning er BAT at tage højde for udspretningsarealens karakteristika, f.eks. jordens struktur og type, evt. skråninger, klimatiske forhold, regn og vanding, anvendelse samt landbrugsmæssig praksis, inklusiv evt. sædskifte. Det vurderes at bedriften lever op til BAT.

mængde afgassede biomasse. Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.

71. Minimum 3,33 DE skal fraføres ved at kvier går på græsningsarealer udenfor udbringningsarealet.

Vilkår for miljøredegørelser

72. Der skal på bedriften foretages et energifertersyn af et energiselskab eller -konsulent, hvor de energiforbrugende processer i bedriften gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal senest den 1. januar 2009 indsendes som kopi til tilsynsmyndigheden.

73. Bedriften skal tilknyttes Energistyring "Erhverv" med automatisk fjernaflæsning af el.

Miljøteknisk vurdering

- miljøredegørelser

Disse vilkår er efter aftale med ansøger indføjede med henblik på at skabe større åbenhed og forståelse for virksomhedens miljøforhold.

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT følgende:

- At man gennemgår bedriften med henblik på besparelse på elforbrug og andre energikilder, evt. sammen med sit energiselskab.
- At man fører regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- At vandingssystemet vedligeholdes således, at vandspild undgås.
- At der anvendes energibesparende belysning.
- At opdage og reparere evt. lækager hurtigst muligt.
- At man til stadighed renholder og vedligeholder anlæg og maskiner således, at de altid fungerer optimalt.

Renere teknologi er et bærende element i Husdyrloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man både selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

Renere teknologi sigter blandt andet på:

- At minimere forbrug af energi, vand og andre råvarer pr. produceret enhed.
- At udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige.
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan man hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan man erfaringsmæssigt opnå besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget.

Herning Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet samt kommunens registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at miljøgodkendelsen med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Herning Kommunes opfattelse at:

- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier,
- driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- bedriften drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT),
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandssændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne, derfor meddeler Herning Kommune miljøgodkendelse til bedriften på en række vilkår.

Undersøgte alternativer

Forudsætningerne for den ansøgte udvidelse er at skabe en rentabel produktion på bedriften. Grundlaget herfor er skabt gennem udvidelse af udbringingsarealer i form af ejede og forpagtede arealer på i alt 235,82 ha. Det har givet mulighed for at udbygge produktionen på bedriften. En rentabel produktion anses ikke for realistisk uden udvidelse af dyreholdet. 0-alternativet er således ikke et reelt alternativ.

Alternativt kunne man have satset på udvidelse på en anden ejendom. Men da dette ville give en del ekstra transportarbejde og desuden indebære en langt mere besværlig daglig drift, anses dette ikke for at være et realistisk alternativ, der da heller ikke er undersøgt nærmere.

Kommentarer til udvidelsen

I offentlighedsfasen er der kommet bemærkninger til udvidelsen fra Det Økologiske Råd – se bilag 5.

Påvirkning af omgivelserne

I det følgende behandles det ansøgte i forhold til

- Landskabet
- Naboer (lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.)

- Energi
- Uheld og driftsforstyrrelser
- Jord
- Grundvand
- Overfladevand
- Natur

Der gives godkendelse til en husdyrproduktion på ejendommen på 317,97 DE på ejendommen, og der kan udspredes på egne og forpagtede arealer på i alt 235,82 ha. Harmoniarealkravet er på 234 ha inkl. afsætning af gylle til biogas og tilbageførelse af afgasset biomasse. Harmonikravet er dermed overholdt.

Godkendelsen bygger på beregninger på de indtastede oplysninger, og der er derfor sat vilkår om, at al kvæggylle (184 DE) afsættes til biogasanlæg, og der maksimalt må tilføres 207 DE afgasset biomasse retur fra biogasanlæg.

Varetagelse af hensyn til landskab

Den nye godkendelsesordning gennemfører VVM-direktivet og IPPC-direktivet for så vidt angår husdyrbrug og samler kravene til ansøgning og myndighedsbehandling med de relevante dele fra bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed og planlovens bestemmelser om landzoneregulering.

Ejendommen er beliggende i det åbne land ca. 1 km øst for Lind, som er den nærmeste byzone i området.

Der er tale om et åbent landskab, præget af mindre landbrugsejendomme med spredt landbrugsbebyggelse samt større vejanlæg. Knudmosen som er et større moseområde, der rummer flere beskyttede diger, er beliggende 2,5 km nord for ejendommen.

Bygningsmæssigt er der tale om etablering af ny kostald på ca. 940 m², etablering af en ny gylletank på 2000 m³ og etablering af plansilo på 625 m². Byggeriet vil blive opført i samme materialer som de eksisterende bygninger.

Placeringen er blandt andet bestemt af produktionen på ejendommen, hvor en sammenbygning er mest hensigtsmæssig. Den nye gyllebeholder vil blive placeret sammen med de eksisterende beholdere. Plansilo placeres bag eksisterende stalde og ved eksisterende plansilo. Såvel stalden som gyllebeholderen og plansilo overholder gældende afstandskrav.

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg, efter udbygningen, vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Kommunen vurderer tillige, at de nye driftsbygninger, herunder gyllebeholderen, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Det vurderes endvidere, at de stillede vilkår ved bedriftens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

Naboer (lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.)

-Lugt

Der er ansøgt om tilladelse til etablering af et dyrehold på 237,82 DE i malkekvæg med opdræt og 80 DE i slagtesvin i alt 317,97 DE. De angivne DE er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til den ansøgte produktion. Derfor er der indsat et vilkår om egenkontrol, der skal sikre, at husdyrholdet er indsat inden udløbet af den fastsatte periode. Det er således ikke tilstrækkeligt, at en opbygning er påbegyndt.

Kravet på de 5 år er sat efter ansøgerens ønske, da udvidelsen gennemføres i etaper, hvor den første etape er opførelse af stald og gyllebeholder, anden etape er opbygning af en besætning og tredje etape er etablering af plansilo.

Nærmeste nabobeboelse, der ikke er et landbrug, ligger ca. 285 meter fra det nye staldanlæg. Den ukorrigerede geneafstand er beregnet til 138 meter for nabo, 371 m for samlet bebyggelse og 518 m for byzone. Nærmeste samlede bebyggelse er landsbyen Kollund som ligger ca. 550 m sydøst for bedriften. Nærmeste byzone Lind ligger ca. 1 km vest for bedriften.

Det vurderes, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse, samlede bebyggelse og byzone ligger udenfor den beregnede geneafstand. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

- Støj

På grund af afstanden til nærmeste nabo vurderes landbrugets faste anlæg m.v. ikke at give anledning til en støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende.

Derfor er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle op-

stå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger efter nærmere definerede anvisninger.

- Fluer mm.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium opdateres én gang årligt.

- Støv

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, der siger, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel for at begrænse støvgener samt, at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

- Lys

På bedriften er der dæmpet natbelysning i kostald samt lys-sensorer på udendørs belysning, hvorfor det ikke forventes at give væsentlige problemer.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

- Affald

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen.

Der er udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald gældende for virksomheder i Herning Kommune. Dette regulativ er gældende for ejendommen, hvilket betyder, at man skal anvende den kommunale modtageplads eller anvende godkendte transportører.

Herning Kommune har ingen indsamlingsordning men en anvisningsordning. I praksis betyder det, at bedriften selv skal lave en aftale med en transportør om at få hentet det sorterede affald og bragt affaldet til et behandlingsanlæg. Transportøren skal være registreret i kommunen, og Kommunen skal have en anvisningsaftale med modtageanlægget.

Ønsker man at aflevere enkelte fraktioner til anden bortskaffelsesordning, skal der gives dispensation fra Herning Kommune.

Oplag af affald må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak samt uhygiejniske forhold.

- Transport

Bedriften ligger hensigtsmæssighed ift. til- og frakørselsforhold og transporter til og fra de fleste marker sker udenfor landsbyer samt med kun få beboelser langs vejen.

For at mindske gener fra transport henstilles det, at transport skal foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Udkørsel af gylle til arealerne, beliggende således, at kørsel dertil kun kan foregå gennem byområder, må kun foregå i dagstimerne, for at mindske generne i tættere bebyggede områder.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Det ansøgte vil betyde en forøgelse af forbruget af foder m.v. og en øget transport til og fra ejendommen. Forøgelsen af antallet af transporter er efter Kommunens opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende.

- Kumulativ effekt

Oplysningerne om kumulation skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Det er blevet oplyst, at der ikke er andre ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter af naboejendommen.

Energi

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan man hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan man erfaringsmæssigt opnå besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget. Derfor er der stillet vilkår om at der skal foretages et energieftersyn af et energiselskab eller – konsulent og bedriften skal tilknyttes Energistyring "Erhverv" med automatisk fjernaflæsning af el.

Herning Kommune fastlægger tilsynsindsatsen ud fra principperne for et differentieret tilsyn. Derfor vil alle virksomheder og landbrug blive delt op i 3 kategorier, og miljøtilsynet vil blive

gennemført ud fra behovet på den enkelte bedrift. Et af kriterierne for at bedriften kan indplaceres med karakteren høj indenfor systematik og information er bl.a. at bedriften udfærdiger en miljøreddegørelse eller grønt regnskab. En bedrift placeret i niveau 1 vil modtage færre og mindre omfattende kontrollerende tilsynsbesøg end en tilsvarende bedrift placeret i niveau 2, som igen får mindre kontrollerende tilsyn end en tilsvarende bedrift i niveau 3.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT følgende:

- At man gennemgår bedriften med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med sit energiselskab
- At man fører regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- At vandingssystemet vedligeholdes således, at vandspild undgås
- At der anvendes energibesparende belysning
- At opdage og reparere evt. lækager hurtigst muligt.
- At man til stadighed renholder og vedligeholder anlæg og maskiner således, at de altid fungerer optimalt.

Det er kommunens opfattelse, at landmanden igennem god landmandspraksis og via uddannelse og dygtiggørelse indenfor landbrugsdriften mm. overholder kravet om BAT.

Uheld og driftsforstyrrelser

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det skal derfor sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Ligesom overpumpningen skal ske under opsyn.

Udover at være BAT, så er det Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. brand, hærverk o.l.

Det giver landmanden en mulighed for at gennemgå sin bedrift og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Planen skal ikke kun omfatte de uheld der kan ske på selve ejendommen, men skal ligeledes omfatte f.eks. beredskab i forbindelse med transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Planen skal gennemgås med de ansatte mindst 1 gang hvert år, ellers går planen i glemmebogen og planen skal gennemgås med nyansatte når de tiltræder.

Endvidere er planen kun anvendelig hvis man kan få fat i den, derfor stilles der krav om at den skal være let tilgængelig og synlig.

Jord

For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der krav om, at al håndtering af gylle foregår under opsyn samt at håndteringen foregår på en sådan måde, at evt. gener begrænses. F.eks. at der først sker omrøring af gyllebeholderen, kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspreddning.

Det vurderes at gyllevogne med påmonteret sugepumpe og returløb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning.

For at undgå forurening pga. af spild eller uheld skal overjordisk oplag af olier, opbevares på tæt bund og uden mulighed for afløb. Da der endvidere er stor risiko for spild på jorden, hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof mm., er der stillet krav om, at stederne skal være udformet således, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Det vurderes at driften med de stillede vilkår lever op til BAT samt at de stillede vilkår vil være tilstrækkelige til at sikre jord i mod spild mm.

Grundvand

Håndtering af gødning foregår fortrinsvis som gylle. For at sikre at gyllen udbringes så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsstofoptag og størst vækst, er der stillet krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Det er vurderet, at der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet for gylle, såfremt der på selve ejendommen er minimum 9 måneders opbevaringskapacitet. Opbevaringskapaciteten efter udvidelsen rækker til mindst 12 måneder, så husdyrgødningsbekendtgørelsens krav er derfor opfyldt på ejendommen.

Ca. 25 ha af udspreddningsarealerne ligger i nitratfølsomme indvindingsområder.

Følgende arealer ligger indenfor nitratfølsomt indsatsplanområde for Herning/Lind Vandværk: 27-0, 28-0, 30-0, 44-0, 45-0, 46-0, 47-0, 48-0, OBJ-64, OBJ-65 og OBJ-66. Herning Kommune vurderer at der ikke kan acceptere en udvaskning af nitrat der er større end 50 mg/l i det nitratfølsomme indsatsplanområde. Der er lavet udvaskningsberegninger for udspreddningsarealerne. Beregningerne viser, at udvaskningen af nitrat ligger mellem 47 og 48 mg pr. liter ud af rodzonen for de udbringningsarealer hvor hele eller dele af arealet, ligger i det nitratfølsomme indsatsplanområde. Nitratudvaskningen reduceres med 17-19 mg pr. liter ift. hidtidig drift. Udvasningsbe-

regningerne bygger på det valgte sædskifte på markerne som er et grundvandssædskifte G8. Der er derfor stillet vilkår om anvendelse etablering af dette sædskifte.

Følgende arealer ligger u indsatsplanområde til Herning/Lind vandværk: matr. nr. 20-0, 22-0, 23-0 og 24-0. Herning Kommune vurderer, at der ikke kan accepteres en nitratudvaskning, der er større end 50 mg/liter. Der kan ikke laves en udvaskningsberegning for disse arealer, da de ligger i indsatsplanområde uden for nitratfølsomt område. Udvasningen er derfor vurderet ud fra udvaskningsberegninger på et lignende areal inden for nitratfølsomt område. Herning Kommune vurderer på den baggrund, at der på arealerne 20-0, 22-0, 23-0 og 24-0 skal vælges et grundvandssædskifte med 80 % miljøgræs (G8). Se kortbilag.

Følgende arealer ligger indenfor nitratfølsomt indvindingsopland til Herning-Ikast vandværker: OBJ-60, OBJ-61, OBJ-62 og OBJ-63. Herning Kommune vurderer, at der kan accepteres et fald i udvaskningen af nitrat ved udvidelsen. Indvindingsmagasinet vurderes lokalt at være moderat til dårligt beskyttet af få meter ler og indvindingsmagasinerne vurderes at være sårbart overfor nedsvivning af nitrat. Der er lavet udvaskningsberegninger for disse udspreddningsarealer. Beregningerne viser, at udvaskningen ligger på 59 mg nitrat pr. liter ud af rodzonen for de udbringningsarealer, der ligger i indvindingsoplandet til hvor hele eller dele af arealet er udpeget som nitratfølsomme indvindingsområder. Nitratudvaskningen reduceres med 9 mg/l ift. den hidtidige drift. Beregningerne bygger på det valgte sædskifte på markerne som er et grundvandssædskifte G6. Der er derfor stillet vilkår om anvendelse og etablering af dette sædskifte.

Det vurderes ud fra de indsendte beregninger, at beskyttelsesniveauet for nitrat i forhold til grundvandet er overholdt samt at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig øget miljøpåvirkning af de nitratfølsomme indvindingsområder, da der faktisk sker et fald i nitrat udvaskningen ift. hidtidig drift. Kort over drikkevandsområder og nitratfølsomme områder er vedlagt.

For arealer i områder med almindelige drikkevandsinteresser, vurderes de generelle landbrugsregler at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder.

BAT og godt landmandskab i forhold til udbringning er bl.a. følgende tiltag:

- at man afstemmer den producerede husdyrgødning med udspreddningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt kunstgødning,
- at udbringning af gødning mm. skal foretages så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsstofoptag og størst vækst,

- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner man anvender til udspreddning og om nødvendig nedpløjning af husdyrgødningen,
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold dvs. kølig, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.

Det vurderes at driften med de stillede vilkår lever op til BAT.

Slagtesvinestalden er med fuldspaltegulv. Dette staldsystem ændres senest 2015, idet fuldspaltegulv udfases af svineproduktionen og skal være udskiftet inden da. jf. gældende lov

Overfladevand

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner og ikke mindst sprøjteudstyr. Der er derfor stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Herved vil vaskevandet blive ført til gyllebeholderen og udspreddet med gyllen, hvilket vil være en miljømæssigt bedre løsning.

Ved påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler skal der drages omsorg for, at der ikke er mulighed for "tilbage sug". Der må derfor aldrig tages vand direkte fra en brønd / boring, et vandløb eller en sø. Det kan tillades, at der tages vand fra hydrofor (markvanding), hvis påfyldningsslangen er forsynet med kontraventil.

Der er ligeledes stillet vilkår om, at vaskepladsen skal anvendes ved påfyldning af sprøjtemidler.

- Vandløb

Få af ejendommens jorder ligger ved eller i nærheden af Fjederholt Å der løber til Skjern Å og slutteligt i Ringkøbing Fjord, samt arealer ved Kollund bæk og Gunderup bæk som er tilløb til Fjederholt Å. Fjederholt Å er målsat til B1, og målsætningen var opfyldt ved tilsyn i 2001.

Jf. Regionplan 2005 må vandløbene ikke anvendes til formål, der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger. For alle målsatte vandløb er der i regionplanen fastsat krav til vand- og vandløbskvaliteten.

Udbringningsarealerne er i få tilfælde vandløbsnære, men skrånere på intet sted stærkt ned mod vandløbene. Erosion af udbragt husdyrgødning til vandløbene under kraftige regnskyl vurderes på den baggrund ikke at udgøre en risiko, såfremt der opretholdes en dyrkningsfri bræmme på 2 m jf. Vandløbslovens § 69.

Der er kommunes vurdering, at landbrugsdrift, herunder udspreddning af gylle i sædvanligt omfang og efter gældende reg-

ler på de vandløbsnære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i de aktuelle vandløb. På det grundlag vurderes det, at udviklingen ikke vil være i modstrid med vandløbsmålsætningen.

- Fjord opland

Ejendommen og udspreddningsarealerne ligger i oplandene til Nissum og Ringkøbing Fjorde.

Målsætningerne for fjordene er ikke opfyldt. Fjordene er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra oplandet, som bl.a. stimulerer væksten af planteplankton, søsalat og algebevoksninger på bundplanterne og dermed har en negativt effekt på miljøtilstanden i fjorden. Næringsstofbelastningen vanskeliggør derfor opfyldelsen af målsætningerne for fjordene. Hovedparten af næringsstofferne fra oplandet kommer i dag fra diffuse kilder, herunder især landbruget, mens bidraget fra byer og industri er blevet væsentligt reduceret via spildevandsrensning.

Beskyttelsesniveauet for nitrat er defineret som en skærpelse af det generelle harmonikrav i nitratklasse 1-3. Afhængig af udbringningsarealernes placering vil der på bedriftsniveau blive beregnet et samlet krav til hele bedriften. DE-reduktionsprocenten kan variere mellem 50 % og 100 %, hvor "50 % " vil være tilfældet, når alle udbringningsarealer er placeret i nitratklasse 3, og "100 % " vil være tilfældet når alle udbringningsarealer er udenfor nitratklasse 1-3. Da alle arealer ligger udenfor nitratklasse 1-3, er DE-reduktionsprocenten sat til 100 %, dvs. det generelle harmonikrav reduceres ikke ift. nitrat beskyttelse.

Indholdet af næringsstoffer i husdyrgødningen har stor betydning for tabet af ammoniak, nitrat og fosfor til omgivelserne. Indholdet af kvælstof og fosfor i den producerede husdyrgødning beregnes på grundlag af normtal for næringsstof i husdyrgødning, udarbejdet af Danmarks JordbrugsForskning.

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs per 1. januar 2007. For hver mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte. Vælges samme sædskifte som referencesædskiftet i alle marker stilles ingen krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen. Der er valgt samme sædskifte som referencesædskiftet på marker udenfor nitratfølsomme indvindings- og indsatsplanområder. Der er valgt et sædskifte der er bedre end referencesædskiftet indenfor de nitratfølsomme indvindings- og indsatsplanområderområder, hvorfor der stilles krav om anvendelse af dette. Valg af sædskifte har nemlig stor betydning i beregningerne af kvælstofudvaskningen og fosforoverskuddet. Da der på enkelte marker er valgt et sædskifte der er bedre end referencesædskiftet stilles der krav til anvendelse af de ansøgte sædskifter på alle arealer.

Valg af sædskifte har nemlig stor betydning i beregningerne af kvælstofudvaskningen og fosforoverskuddet.

Ifølge den indsendte ansøgning viser beregning at det maksimale dyretryk, DE_{max} , er 1,44 og det reelle dyretryk, DE_{reel} for ansøgt drift, er 1,43 DE/ha.

Da DE_{reel} er mindre end DE_{max} er beskyttelsesniveauet vedrørende nitrat-overfladevand overholdt uanset, hvad de følgende udvaskningsberegninger viser. Dog viser udvaskningsberegningen af N beregnet via Farm-N en udvaskning på 88,8 kg N/ha uden virkemidler og 83,7 kg N/ha med virkemidler. Således er dette også overholdt. Der er altså valgt virkemidler der reducerer kvælstofudvaskningen med 5,1 kg N/ha.

Med hensyn til fosfor så ligger alle udbringningsarealerne i oplande til Natura 2000 områder, der er overbelastet med fosfor og enkelte marker ligger på lavbundsarealer der ikke er omfattet af okkerklasse 1. Se kortbilag.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om P-klasser for det ansøgte udbringningsareal er det beregnet, at beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Udspreddingen må dog ikke være større, end harmonireglerne giver mulighed for.

Der udspreddes 30,83 kg P/ha og der fraføres 24,86 kg P/ha, hvilket giver et gennemsnitligt fosforoverskud på alle arealer på 5,97 kg P/ha.

Afskæringskravet er beregnet til 6,11 kg P/ha/år. Bedriftens fosforoverskud må derfor ikke overstige 6,11 kg P/ha/år beregnet efter vejledningens retningslinier, hvilket er overholdt. Fosforoverskuddet beregnes ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden organisk gødning. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor fra de sidste 5 år, f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber eller ansøgninger vedrørende enkeltbetalingsordningen.

Det vurderes ud fra beregningerne, at dyreholdet ikke vil medføre en væsentlig øget miljøpåvirkning af Nissum og Ringkøbing Fjorde.

- Internationale naturbeskyttelsesområder

Nissum Fjord og størstedelen af Ringkøbing Fjord er udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde, Ramsarområde og EF-habitatområde og af den grund er kommunen internationalt forpligtet til at beskytte og bevare plante- og dyrearter, levesteder for plante- og dyrearter, samt naturtyper af international værdi.

Ramsarområder er vådområder med rigt fugleliv og så mange vandfugle, at de har international betydning. Områderne er indeholdt i EF-fuglebeskyttelsesområde. EF-fuglebeskyttelsesområde er områder, der har til formål at beskytte og forbedre levevilkårene for de vilde fuglearter i EU. EF-habitatområder er områder, der er udpeget på baggrund af naturtyper og arter, som er af betydning for EU.

Tilladelser til aktiviteter i eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder må ikke kunne forringe områdets naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for. I Ramsarområder skal beskyttelsen af områderne tillige fremmes.

Ingen af udspreddingsarealerne ligger indenfor dette område, men ejendommen og udspreddingsarealerne ligger i oplandene til Nissum og Ringkøbing Fjorde.

Det er vurderet, at udvidelsen ikke vil forringe områdets naturtyper og levesteder for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter som de internationale naturbeskyttelsesområder er udpeget på baggrund af.

- Kumulativ effekt

I forhold til den kumulative effekt vurderes det, at bedriften ikke i sig selv kan påvirke fjordområderne, men i kumulation med de øvrige landbrug i oplandet kan der være en påvirkning. Da ejendommen overholder de generelle landbrugsregler, er det vurderet, at udvidelsen ikke vil medvirke til en væsentlig forringelse af forholdene i havområderne.

Udvidelse af husdyrproduktionen på ejendommen medfører ikke væsentlige påvirkninger af relevante vandløb. Bedriften overholder de generelle landbrugsregler. Det vurderes derfor, at udvidelsen er i overensstemmelse med regionplanens målsætninger og habitatdirektivet, hvad angår de ferske overfladevande og de marine områder.

Natur

- Arealstatus

Ejendommen og driftsbygningerne ligger i et område, der i regionplanen er udpeget som jordbrugsområde.

- Spredningskorridorer

Ingen af udbringningsarealerne ligger i et område, der er udpeget som spredningskorridor.

- Fredede fortidsminder

Idet der er gravhøje på eller ved udspreddingsarealerne, gøres opmærksom på, at der i henhold til § 29f i Museumsloven ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) på gravhøje og inden for en afstand af 2 m fra dem. Jf. § 18 i Lov om naturbeskyttelse må

der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændring i tilstanden af arealet inden for 100 meters afstand fra gravhøje, medmindre kommunen meddeler dispensation hertil.

-Beskyttede sten- og jorddiger

Ved sten- og jorddiger og lignende forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnskarakteristiske digestrukturer.

Der er beskyttede diger efter Museumslovens § 29a på ejendommens arealer. Digerne må ikke ændres eller fjernes uden kommunens tilladelse.

- Beskyttede naturtyper

På det vedlagte kort (bilag 2) er angivet, hvilke naturtyper der på ejendommens arealer er registreret efter § 3 i Lov om naturbeskyttelse og hvilke af disse der er udpeget efter § 7 i lov om husdyrbrug.

Nærmeste § 3 naturareal der er udpeget jf. § 7 i husdyrloven:

- ca. 4 km sydvest for staldanlægget ligger et overdrev, som er C-målsat i Regionplan 2005.

De nærmeste § 3 naturarealer inden for 1000 m iff. ejendommen er:

- sydsydøst for ejendommen, i en afstand af ca. 200 m og ca. 600 m sydsydvest ligger to ikke målsatte søer,
- ca. 650 m øst nordøst for ejendommen, 700 øst for ejendommen og 900 m nord for ejendommen ligger tre moseområder. Moserne er alle C-målsatte i Regionplan 2005.

Naturområder (søer, vandløb, heder, moser og lignende, strandenge og strandsumpe, ferske enge og overdrev), der er beskyttede i henhold til § 3 i Lov om naturbeskyttelse må generelt ikke tilføres gødningsstoffer.

Ingen af udbringningsarealerne er udpeget som beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven.

På baggrund af ansøgningen vurderes udvidelsen ikke at indebære væsentlige ændringer i markdriften. Markdrift i form af omlægning, gødskning, behandling med plantebeskyttelsesmidler og andre jordbrugsaktiviteter antages derfor ikke at give anledning til øget påvirkning af områdets beskyttede naturtyper.

- Beskyttede naturtyper og ammoniakvilkår

Hovedreglen, med den nye miljøgodkendelsesordning er, at der i kraft af den generelle reduktion af ammoniaktabet og etablering af bufferzoner om udpegede naturområder (§ 7 arealer), er taget det nødvendige hensyn til naturområder. Udbringning af flydende husdyrgødning på marker beliggende i en afstand på under 1000 meter fra et § 7 areal er omfattet af krav om nedfældning efter husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 24 og 38. På det vedlagte kort (bilag 2) er angivet, hvilke naturtyper, der er nær bedriften og udbringningsarealerne er registreret efter § 7. Ingen udbringningsarealer ligger indenfor bufferzonen og omfattes derfor ikke af krav om nedfældning. Dog anvendes nedfælder til udbringning på ejendommens arealer, hvor det er muligt.

Udvidelsen medfører en meremission fra anlægget på ca. 608 kg N/år således at den samlede emission bliver i alt på ca. 3848 kg N/år. Bedriften ligger udenfor bufferzone I og II i forhold til § 7 arealer, hvorfor der ikke stilles yderligere reduktionskrav. Da der er tale om en udvidelse af et husdyrbrug over 75 DE stilles der et generelt krav om 15 % reduktion af ammoniakemissionen i forhold til det tidssvarende staldsystem. Med den valgte løsning skrabeanlæg i kostald og ny kostald overholdes kravet om 15 % reduktion af ammoniaktab fra stald og lager. Der reduceres med 30 kg N/år udover det der er nødvendigt for at opfylde kravet.

Nærmeste naturområde er førortale moser som er § 3 beskyttet. Moserne er C-målsat i Regionplan 2005. Moser har en tålegrænse mht. kvælstofdeposition på 5-25 kg N/ha/år⁴.

Den nævnte naturtype findes naturligt under næringsfattige forhold, og er dermed følsomme overfor en forøgelse i kvælstofdepositionen. Tålegrænsen for moserne afhænger af type, denne mose er C-målsat og vurderes til at have en tålegrænse på 15-25 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen for området er vurderet til ca. 18,36 kg N/ha/år⁵.

Ammoniaktabet fra stalde og gylletanke bidrager til luftbåren N-belastning af områdets natur. Den højeste deposition i nærmeste § 7 er ikke beregnet da området ligger 4 km fra ejendommen. Udvidelsen vil medføre en forøgelse i kvælstofdeposition, men det vurderes ikke vil have en væsentlig betydning for de omtalte naturtyper og deres plantesamfund da afstanden til § 7 naturområdet er > 1000 m og at tålegrænsen ikke anses for overskredet.

- Kumulativ effekt

Da bedriften ligger mere en 1000 meter væk fra nærmeste § 7 område er der ikke undersøgt for ejendommen med mere end 75 DE.

- Forhold Natura 2000-områder

Ingen af bedriftens arealer ligger inden for områder, der er udpeget som internationale naturbeskyttelsesområder.

Bedriftens driftsbygninger ligger ca. 10 km fra nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde nr. H 64 "Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage". Da kvægbedriften ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderes ammoniakfordampning umiddelbart at være eneste potentielle påvirkning af de nævnte internationale naturbeskyttelsesområder. Depositionen fra punktkilden på alle disse arealer er vurderet til maksimalt 0 kg N/ha/år pga. af den store afstand.

Ammoniakfordampningen fra bedriftens stalde og gylletanke vil således ikke medføre nogen målbar stigning i deposition på naturtyper i de nævnte internationale naturbeskyttelsesområder. Ammoniakdeposition aftager eksponentielt med afstand fra punktkilden. Ammoniaktabet fra bedriften vil derfor ikke bidrage til målbar belastning af andre habitatområder eller internationale naturbeskyttelsesområder.

Ammoniakfordampning som følge af udvidelse af kvægbedriften vurderes derfor ikke at forringe tilstanden af naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for internationale naturbeskyttelsesområder.

Det vurderes, at nærområdet omkring husdyrbruget ikke rummer næringsfattige naturtyper, der kan karakteriseres som EF-habitatnaturtyper.

- Artsfredninger, rødlistearter og Bilag IV-arter

På og umiddelbart op til husdyrbrugets arealer er kommunen ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor eller bilag IV-arter.

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring landbruget. På baggrund af "Faglig rapport nr. 322" fra DMU samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at det kan være odder, markfirben, spidssnudet frø, løgfrø, vandflagermus og langøret flagermus. Udvidelsen vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter.

Herning kommune vurderer, at udvidelsen af bedriften ikke giver anledning til fastsættelse af specielle retningslinjer for naturbeskyttelse. Udvidelsen vurderes samlet ikke at være i strid med regionplanens retningslinjer for naturbeskyttelse.

Herning Kommune har derfor samlet vurderet,

- at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som udenfor Natura 2000-områder, og

- at det på baggrund af den eksisterende viden om artenes udbredelse må antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for træ- og dyrearter.⁵

Mangler i vurderingsgrundlaget

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på oplysninger, der er modtaget fra ansøger. Kommunens egne oplysninger om områdets natur- og miljøforhold og områdets sårbarhed over for påvirkninger fra bedriften indgår – tillige med regionplanens målsætninger og retningslinier – i vurderingerne.

Kommunen noterer, at vurderingen af bedriftens kumulative effekt på natur og miljø bygger på et utilstrækkeligt grundlag, men som er det for tiden bedst mulige. F.eks. foreligger ikke ajourførte oplysninger om dyreholdet i det betragtede område, herunder specielt ikke om nyere ændringer heraf, udvidelser eller nedlæggelser. Der arbejdes på en forbedret udveksling af data på nationalt plan.

Kommunens egne mål og forudsætninger om sårbarhed, tålegrenser mv. er under løbende revision. Beregningsmetoder og modeller, der skal anvendes for at forudsige påvirkninger fra såvel denne bedrift som fra bedrifter i et givet område under ét, er tilsvarende under opbygning.

Den kumulative påvirkning af områdets natur og miljø er ikke beregnet specifikt for udvidelsen af produktionen på ejendommen uden for bufferområderne. Dette skyldes primært – som anført foran – at det nødvendige beregningsværktøj endnu ikke er udviklet, samt at muligheden for at sammenkøre data vedrørende husdyrproduktion mv. fra andre ejendomme i et betragtet område ikke er til stede på en operationel måde.

Indtil disse ting er på plads, er det Herning kommunes opfattelse, at der overordnet set for et givet område formentlig kun i begrænset omfang vil være tale om nettoudvidelser af husdyrproduktionen. Dette betyder generelt, at en udvidelse på en betragtet lokalitet i væsentligt omfang "modregnes" ved en reduktion på andre ejendomme, hvor produktionen nedlægges. Lokalt bliver der naturligvis tale om en forøgelse, men denne vil være indregnet og vurderet specifikt for udvidelsen.

Sammenfattende gælder for udvidelsen, at kommunen vurderer, at der ikke er væsentlige mangler i de foreliggende oplysninger, og at alle afgørende miljø- og naturpåvirkninger indgår i vurderingen af dyreholdet.

Miljøteknisk beskrivelse

Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Navn: Svend og Jørgen Krøjjgård
Adresse: Knudmosevej 43, 7400 Herning
Telefon: 97128071
Mobil: 21255623
e-mail:

Opstart af anlægsarbejder: 1/3 2008
Byggeri forventes afsluttet: 1/9 2008
Driftsstart staldanlæg: 1/9 2008

Oplysninger om ejendommens placering

Bedriften er placeret i landzone. Ejendommens staldanlæg og gyllebeholdere er placeret i primær jordbrugsområde.

Bygningsmæssigt er der tale om etablering af ny kviestald på ca. 940 m² og etablering af en ny gylletank på 2000 m³ samt en ny plansilo på ca. 625 m². Byggeriet bliver som bestående i røde mursten og med gråt eternittag.

	Nudrift	Ansøgt drift
Bygningshøjde stald	8,5	8,5
Taghældning	25	25
Bygningsmateriale + farve	Røde sten og gråt tag	Røde sten og gråt tag
Afskærmende beplantning (bredde + træartvalg)	Se luftfoto	Se luftfoto
Belysningsforhold på facaden ude for bygninger og anlæg	Kun hyggebelysning	Kun hyggebelysning i gården

Landskabelige hensyn

Ejendommen ligger i et landbrugsområde ca. ½ km NV for Nørre Kollund og 1 km SØ for Lind. Den nye kviestald laves som en tilbygning til eksisterende kostald.

Afstandsforhold fra ejendommen til nærmeste naboer:	
Nærmeste nabo	Ca. 280 m
Byzone	Ca. 1 km
Samlet bebyggelse i landzone	Ca. 550 m

Afstandsforhold fra staldbygning/gyllebeholder:	
Fælles vandindvindingsanlæg	>50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	Ca. 100 m til stalden (>25 m)
Vandløb (herunder dræn) og søer	>15 m
Offentlig vej, privat fællesvej	70 m (>15 m)
Levnedsmiddelvirksomhed	>25 m
Naboskel	150 m (>30 m)
Beboelse samme ejendom	>15 m

Husdyrgødning

Årlig produktion af husdyrgødning til gyllebeholder efter udvidelsen:

Der produceres årligt ca. 6823 m³ gylle fra kvæg (184,05 DE) og svin (80 DE) inkl. drikkevandsspild og vaskevand, der ledes til gyllebeholder.

Opbevaringskapacitet for gylle			
Beholder	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³
Gyllekanal/fortank			792/48
Gylletank nr. 15	2000	-	2000
Gylletank nr. 16	1993	2003	850
Gylletank nr. 13	1985	2002	525
Ny gylletank nr. 3	2007	-	2000
I alt			6215

Opbevaringskapaciteten på ejendommen er beregnet til > 12 måneder i alt. Der føres logbog over flydelag efter gældende regler.

Den nye gylletank etableres ved den nye stald og ca. 275 m fra nærmeste nabo.

Al kvæggylle (184,05 de) afsættes til Biogasanlæg: Energigruppen Jylland A/S, Dalgas Alle 3, 7400 Herning, CVR:2580989. Der modtages 207 de afgasset biomasse retur.

Der opbevares og anvendes ikke husdyrgødning fra andre ejendomme samt udspreddes slam eller andet affald.

Påfyldning af gyllevogne sker med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

Gylleudbringning foretages med nedfælder eller slangeudlægning.

Årlig produktion af husdyrgødning af dybstrøelse:

Der produceres dybstrøelse fra kvæg (33,41 DE) der placeres i markstakke. Dybstrøelse fra småkalve placeres på møddingsplads der har afløb til gyllebeholder.

17,18 DE kvæg afsættes ved græsning indenfor udbringningsarealet.

3,34 DE kvæg afsættes ved græsning udenfor udbringningsarealet.

Foder

Fodringsstrategi: Automatisk foderanlæg der kører i døgndrift. For at begrænse udledningen af N og P fra svinene arbejdes der på at få en høj fodereffektivitet og tilvækst som muligt. Derfor udføres der jævnligt E-kontrol af besætningen med dertil hørende opfølgning. Ligeledes er der jævnligt besøg af kvægkonsulenter, som opmåler foder og laver foderplaner, så der kan opnås en optimal fodring med god udnyttelse af ressourcerne.

Foderspild søges minimeret. Bl.a. derfor ønskes nye fodersiloer, så placeringen i markstak fremover kan undgås eller minimeres.

Opbevaring af foder sker i plansilo (ensilage) og i tårnsilo.

Der er 910 m² i eksisterende køresiloer. Derudover ønskes bygget yderligere 625 m².

Harmoni-regler

Landbrugsjord til rådighed

	Ansøgt produktion Ha
Ejet + forpagtet*	235,82
Aftale	Ingen
I alt	235,82

*ejet af:

Thorvald Jensen, Kollundvej 71, Herning
Karl Krøjsgård, Lundvej 28, Herning
Karsten Thygesen, Gunderupvej 17, Herning
Erik Baden, Knudmosevej 36, Herning
Niels H. Thormann, Fejerskovvej 10, Herning
Birt Kallesen, Killerisvej 10, Herning
Karl Pedersen, Knudmosevej 25, Herning.
Gerda Jensen, Kollundvej 71, 7400 Herning

Harmoniarealet

Med en belastning på 1,7 DE pr. ha for 33,41 DE dybstrøelse fra kvæg og 17,18 DE fra kvæg ved afsætning v. græsning er harmoniarealkravet beregnet til 29,75 ha og en belastning på 1,4 DE pr. ha og en besætning på 80 DE svin og 207 DE afgasset biomasse er harmonikravet beregnet til 205 ha. Det samlede harmoniareal er dermed 234,75 ha.

Der modtages ikke slam eller andet affald til udspreddning på udspreddningsarealet.

Bedriftens indretning

Se bilag 1. For placering af bygninger m.m.

Staldafsnit	Dyrehold	Staldindretning
Ko stald hus 11 Naturlig ventilation, Skrabeanlæg	99 malkeko (28 mdr-) 25 kvie/stud (15-20 mdr) 3 malkeko (28 mdr-) 30 småkalv (0-6 mdr)	Sengestald med spalter Sengestald med spalter Dybstrøelse Dybstrøelse
Ny stald Skrabeanlæg, Naturlig ventilation	40 malkeko (28 mdr-) 40 kvie/stud (16-28 mdr)	Sengestald med spalter Sengestald med spalter
Stald hus 10	20 ungtyr (6 mdr til slagtning-440 kg) 20 tyrekalve (0-6 mdr)	Dybstrøelse Dybstrøelse
Stald hus 9	45 kvier (6-15 mdr)	Spaltegulvbokse
Stald hus 8 Undertryksventilation 8 m afkast	51 ungtyr (6 mdr til slagtning-440 kg) 51 tyrekalv(0-6 mdr)	Dybstrøelse Dybstrøelse
Svinestald, undertryksventilation 7 m afkast	1235 svin (30-102 kg)	Fuldspaltegulv, 320 stipladser
Svinestald hus 4 Undertryksventilation 6 m afkast	1565 svin (30-102 kg)	Fuldspaltegulv 405 stipladser

Desinfektion gøres efter hvert hold grise for at minimere smittefaren.

Rengøring i malkestald efter Arla-gårdens krav og med godkendte midler.

Fuldspaltegulvet i svinestaldene ændres senest 2015 – jf. gældende lov.

Ressourceforbrug

Årligt forbrug	Før	Efter
Dieselolie	20.000 liter	20.000 liter
Elforbrug	120.000 Kwh.	150.000 Kwh
Vandforbrug	5.200 m ³	6.600 m ³

Der bruges ingen olie til varme. Varme i stuehus opnås ved varmegenindvinding fra staldene.

Størstedelen af vandet går til dyrene. Pladekøler ved mælkeanlæg hvor vandet genbruges til køernes drikkevand. Vandforbruget søges minimeret ved at holde jævnlig kontrol med vandrør og reparere ved små lækager.

Af energibesparelser er der fig.: frekvensmotor på malkeanlæg – hvor produktionen falder ved faldende behov. Færre lysarmaturer end tilsvarende kvægstalde.

Transport

	Tidsrum	Transporter	
		Før	Efter
Småkalve	Hele dagen	5	0
Kreaturer til slagting	ml. 5-10	20	20
Slagtesvin	ml. 5-10	25	25
Døde dyr	Hele dagen	25	25
Kemikalier og handelsgødning	Hele dagen	15	15
Andet (mælkeafhentning o.lign.)	Inden Kl. 20	182	182
Foder	Hele dagen	24	24
Husdyrgødning	Hele dagen	400	Ca. 400
<i>Transporter i alt</i>		696	Ca. 691

*)Der er købt en ny gyllevogn, som er større (fra 15 til 18 tons) og mere gylle bliver fremover transporteret med lastbil, derfor forventes antallet ikke at stige markant til trods for udvidelsen.

Levering af foder samt afhentning af kalve til slagting sker som regel tidligt om morgenen. Trafikken vil passere enkelte naboer, som der skal tages hensyn til, hvilket er i henhold til begrebet "godt landmandskab".

Transporterne sker fortrinsvis indenfor normal arbejdstid. I højsæson kan der være transporter hele døgnet – i forbindelse med høst og såning.

Skadedyr

Fluer bekæmpes ved at bruge Neporex og hyppig rengøring. Er tilmeldt kommunal ordning mht. rottebekæmpelse.

Affald

Tabel for fast affald, før

ISAG kode	Art	Mængde	Opbevaring	Bortskaffelses metode
19.00	Forbrændingseget	Papirssække, tømte kemikaliedunke	container	Til kommunens modtageplads
23.00	Ikke forbrændingseget	Jern		Skrothandler
50.00	Papir/pap			
51.00	Glas			
52.00	Plast (EAK-kode 02-01-04)	1 tons	Container	Til kommunens modtageplads
52.06	Heraf PVC	Rør fra plastik		-"

Tabel for fast affald, efter

ISAG kode	Art	Mængde	Opbevaring	Bortskaffelses metode
19.00	Forbrændingseget	Papirssække, tømte kemikaliedunke	container	Til kommunens modtageplads
23.00	Ikke forbrændingseget	Jern		Skrothandler
50.00	Papir/pap			
51.00	Glas			
52.00	Plast (EAK-kode 02-01-04)	1,5 tons	Container	Til kommunens modtageplads
52.06	Heraf PVC	Rør fra plastik		Skrothandler

Farligt affald & olie og kemikalier

Tabel for olie- og kemikalieaffald, før = efter

Art	Opbevares i/placering	Mængde/afskaffes via
Spildolie	Palletank i lade	400 l./Afhentes Dansk Spildolie kompagni
Kanyler		Afleveres på genbrugsplads/apotek

Kemikalier opbevares i aflåst rum

To diesel/olie tanke – én helt ny på 2500 l og én fra 1985 på 1200 l. Begge er placeret på betongulv. Se tegning.

Døde dyr

Døde dyr afhentes af DAKA og opbevares under presenning bag maskinhuset indtil afhentning.

Spildevand

Vandforbruget ligger på ca. 6.600 m³. Størstedelen bruges til dyrene (6.000 m³). Vaskevand fra malkeum, stald.

Afløb fra møddingsplads og plansilo går til gyllebeholder.

Toilet i svinestald går til septictank.

Vask af maskiner og sprøjtestyr samt påfyldning af sprøjtemidler foregår på den gamle møddingsplads. Der er afløb til gylletank.

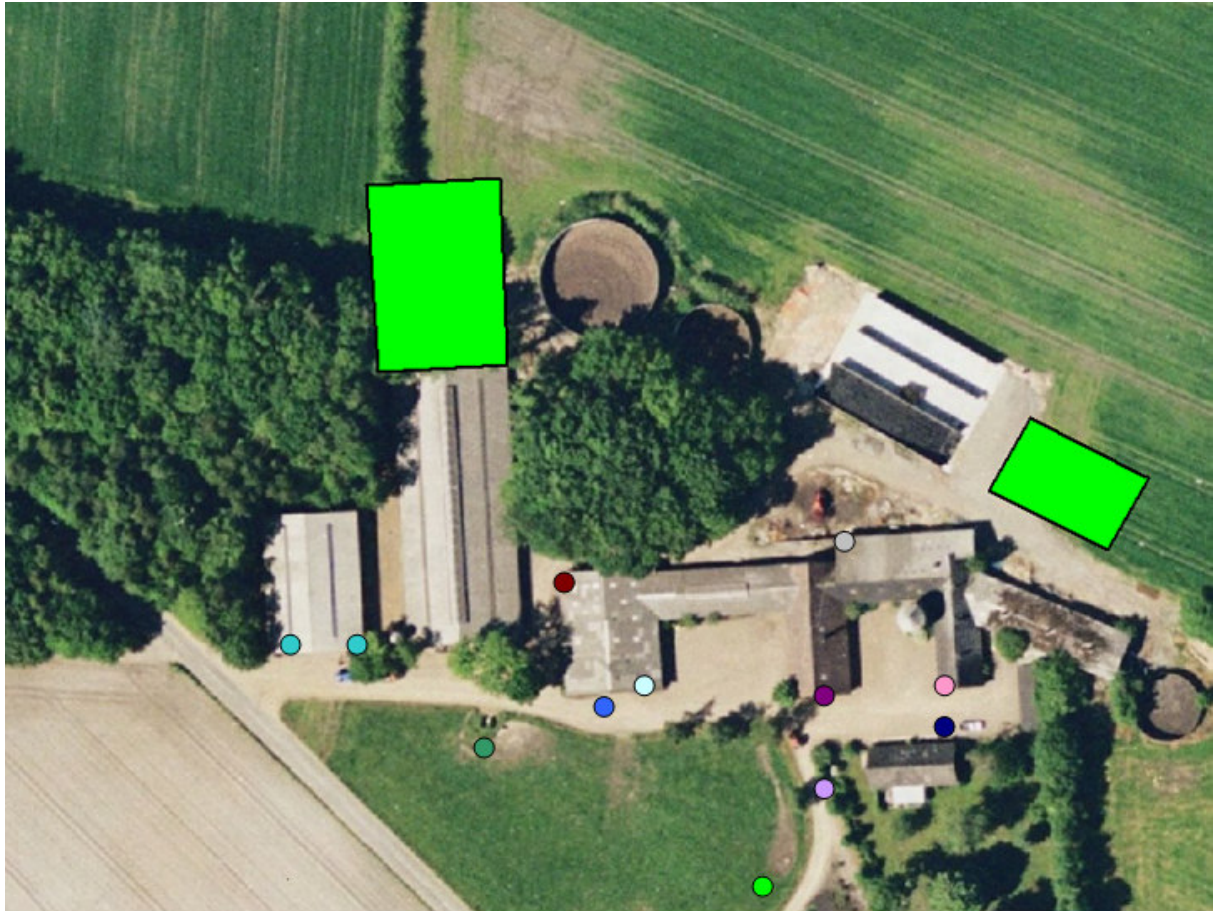
Bilag 1 - Oversigtsplan over ejendom

Bygnr.	Gruppe	Anvendelse	Areal/Rumfang (m2/m3)	Forsikringssum (kr.)	
				Højde	Taghældning
1		Beboelse i flere plan	168		
2		Garage	123		
3		Redskabsrum	45		
4	1	Stald	317	5,0	20°
5		Gylletank	525		
6	1	Stald	264	6,5	45°
7		Lade	266	6,0	45°
8	2	Stald	318	7,5	45°
9	2	Stald	263	5,0	~~40°~~ 20°
10		Maskinhus	607	7,0	20°
11		Stald	1.369	8,5	25°
12		Maskinhus	587	7,0	20°
13		Silo	20		
14		Silo	286		
15		Gylletank	2.000		
16		Gylletank	850		
11a		Ny stald Plansilo Møddingsplads	ca. 650 910 m ² 130 m ²	8,5	25°

Røde mursten og gråt eternittag.

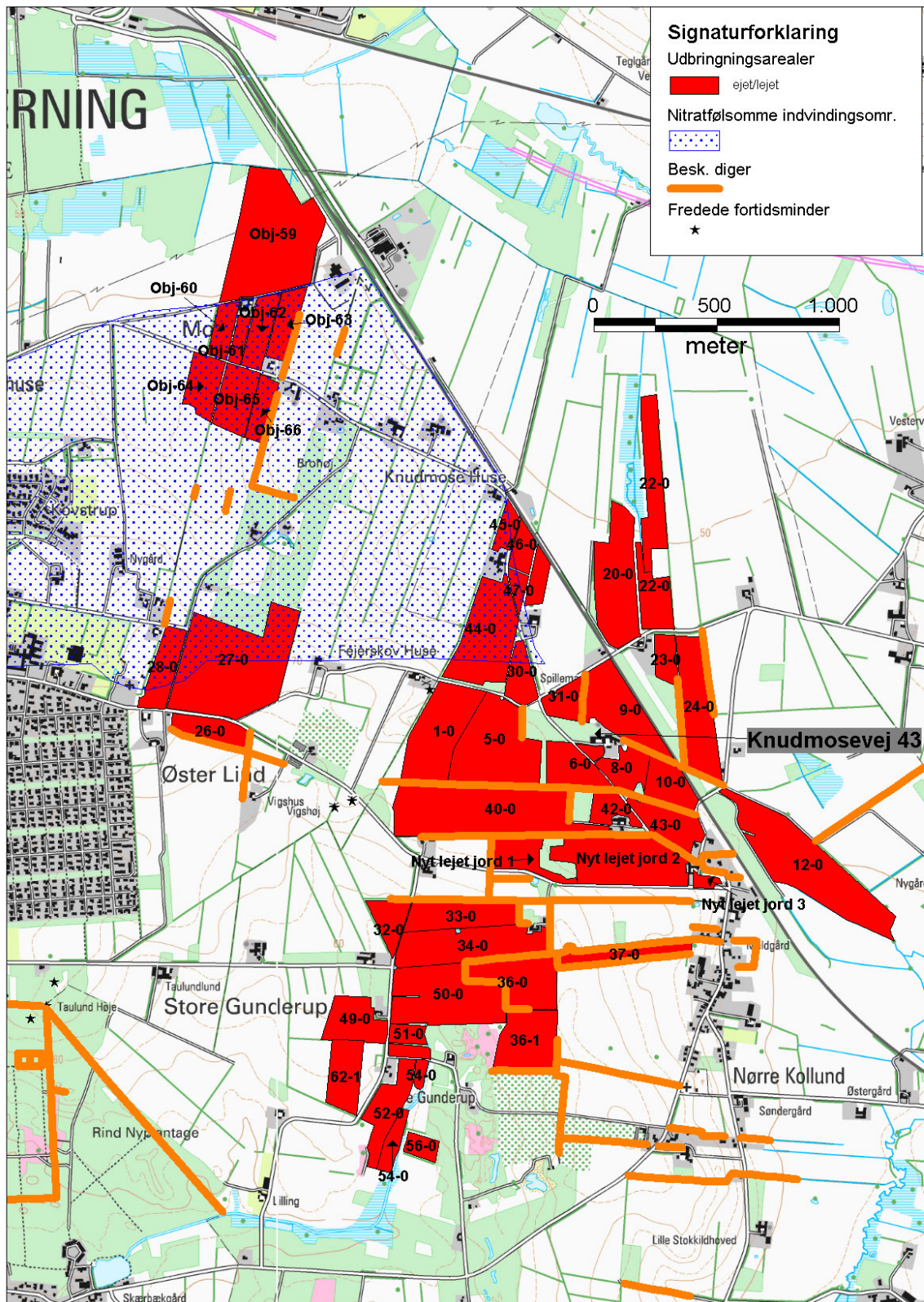
Bilag 1 (fortsat)

- = Kemikalie
- = Motorolie
- = Dieseltank
- = Septiktank
- = Omklædning / Bad
- = Hovedhane til vand
- = Hovedafbryder el
- = Drikkevandsboring
- = Mark boring
- = Møddingsplads
- = Afhentningsplads for DAKA

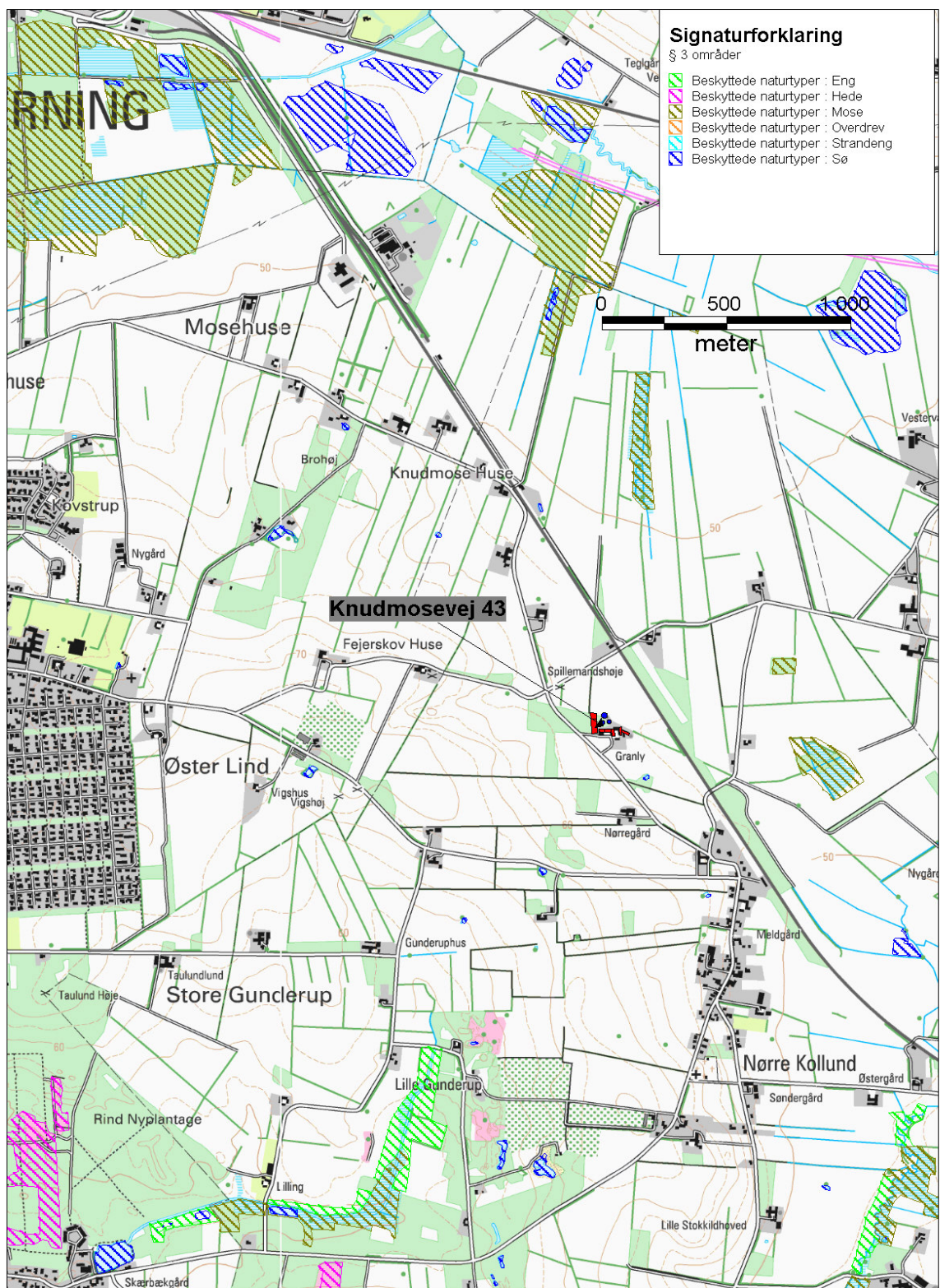

Bilag 2 - Udspretningsarealer

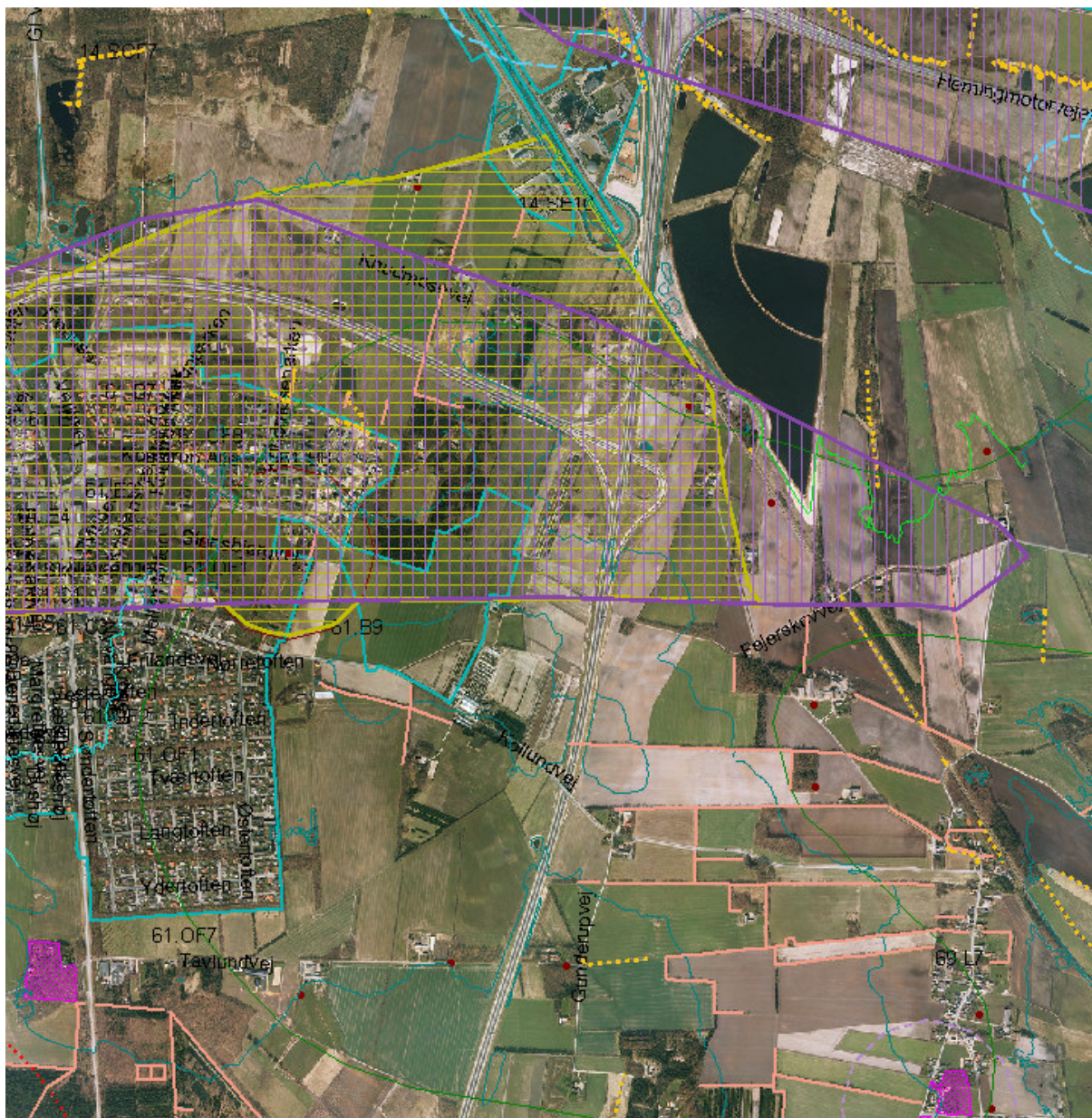

Bilag 3 - § 3 arealer ved ejendommen

Bilag 4 - Indsatsplanområde

- Nitratfølsomme områder
- AMT.GRV_INDSATSOMR

Bilag 5 – bemærkninger til udvidelsen fra Det Økologiske Råd

DET ØKOLOGISKE RÅD
FREMTIDENS MILJØ SKABES I DAG

Herning Kommune
Torvet
7400 Herning

28. juli 2008.

Bemærkninger til udkast til miljøgodkendelse og husdyrbrug på Knudmosevej 43, 7400 Herning i medfør af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Det Økologiske Råd har følgende bemærkninger til udkastet:

Det Økologiske Råd finder det uacceptabelt, at der udspredes stærkt fosforholdig forgasset gylle i et område, der afvander til Ringkøbing Fjord, der er stærkt overbelastet med fosfor. I kvæggylle er der 18,6 kg P/DE, mens der i den forgassede gylle er 23,8 kg P/DE. Ved 1,43 DE/ha tilføres der således 34 kg P/ha, mens der fraføres 25,4 kg P/ha ved det valgte sædskifte. Der sker således en overgødsning med fosfor på 8,6 kg P/ha/år.

Hvis de 184 DE kvæggylle i stedet var blevet spredt ud på markerne, ville der i alt være tilført ca. $318 \times 18,6 = 5.860$ kg P til bedriftens 236 ha udbringningsarealer svarende til 25 kg P/ha, så der ville være fosforbalance. Det er således den forgassede gylle, der skaber overgødsningen med fosfor.

Det Økologiske Råd anmoder Herning Kommune til at kræve fosforbalance, subsidiært at overgødsningen ikke overstiger 4 kg P/ha.

Der stilles vilkår om, at skraberanlægget skal køre mindst hver 12. time. Det er umuligt at opnå en reduktion i ammoniakfordampningen på 20% ved 2 skrabninger i døgnet. Det normale vilkår, der stilles af andre kommuner er skrabning mindst hver 2. time dvs. mindst 12 skrabninger i døgnet. Det Økologiske Råd anmoder Herning Kommune om at ændre kravet til mindst skrabning hver 2. time.

Svineproduktionen foregår i stærkt forurenende stalde med fuldspaltegulv, hvor ammoniaktabet er 16% mod 8% i bedste staldsystem med 50-75% fast gulv. Lugtemissionen er 50% større end i BAT-godkendte staldsystemer.

Det Økologiske Råd anmoder på den baggrund Herning Kommune om at stille vilkår om, at staldsystemet skal udskiftes med et BAT-godkendt staldsystem, og at det skal ske inden 8 år.

Med venlig hilsen

Hans Nielsen